

**Ян Цзюнь (YANG Jun),**

кандидат педагогічних наук,  
доцент кафедри інструментального виконавства  
та оркестрового диригування  
факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського,  
Український державний університет  
імені Михайла Драгоманова,  
м. Київ, Україна

 <https://orcid.org/0009-0003-8849-3654>

УДК 378.147:78.071.2-057.875

DOI: [https://doi.org/10.63437/3083-6425-2025-3\(98\)-10](https://doi.org/10.63437/3083-6425-2025-3(98)-10)

## ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТА-ВОКАЛІСТА В ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Анотація.

У статті визначено та проаналізовано педагогічні умови ефективного формування виконавської культури студента-вокаліста в процесі фахової підготовки. Визначено педагогічні умови процесу формування виконавської культури студента-вокаліста в процесі фахової підготовки: активне залучення студентів-вокалістів до процесу самостійного осягнення основ виконавського мистецтва та формування навичок художнього самопізнання; забезпечення творчої атмосфери в процесі взаємодії викладача і студента, що ґрунтується на принципах відкритості, довіри та взаємоповаги, а також сприяє рівноправному педагогічному партнерству; створення умов для стимулювання публічної виконавської діяльності студентів із метою розширення їхнього концертного, комунікативного та артистичного досвіду; орієнтація рефлексивної діяльності студентів на саморозвиток виконавської культури як складової професійної майстерності.

**Ключові слова:** музична педагогіка; виконавська культура; фахова підготовка; вокальне мистецтво; артистизм; педагогічні умови; мистецька рефлексія.

У реаліях сучасного реформування освітньої системи особливого значення набуває питання залучення особистості до мистецького простору. Це зумовлено потребою формувати не лише компетентних фахівців, а й духовно розвинених, культурно свідомих людей, які здатні до глибокого естетичного сприйняття навколишнього світу. Мистецтво виступає ключовим чинником у формуванні емоційного інтелекту, розвитку критичного та креативного мислення, а також удосконаленні комунікативних умінь й навичок, що є надзвичайно затребуваними в сучасному соціальному контексті. Тому сучасні освітні підходи дедалі активніше інтегрують мистецькі компоненти в навчальний процес, створюючи умови для виявлення та розвитку творчих здібностей через участь у музичних, театральних, образотворчих та інших формах мистецької діяльності.

У працях, де окреслено проблеми музичної педагогіки вищої школи, автори (Б. Брилін, А. Козир, Г. Падалка, О. Рудницька, В. Федоришин, О. Щолокова та ін.) вказують на необхідність удосконалення виконавських умінь музиканта, розуміння суті музичного навчання на ґрунті аналізу суміжних із музичною педагогікою наук. Однак проблема формування виконавської куль-

тури вокаліста в її системному теоретико-методичному аспекті залишається наразі актуальною та значущою. Вокальна підготовка студентів мистецько-педагогічного напрямку передбачає не лише формування фахових знань у галузі вокального мистецтва, розвиток вокальних навичок і здатність до якісного виконання вокальних творів, а й вимагає постійного прагнення до глибшого пізнання світової музичної культури та збереження національних традицій у сфері вокального виконавства.

Феномен виконавської культури вокаліста сучасні науковці характеризують як складну та багатоаспектну дефініцію, підкреслюючи важливість аналізу її компонентів. Різні трактування та підходи до сутності та компонентів виконавської культури в різних вокальних школах створюють різноманітні методики навчання цього виду мистецтва. Процес оцінювання виконавської майстерності особистості є складним, оскільки вимагає не лише розвиненої технічної майстерності, а й розуміння глибоких естетичних категорій. Це підкреслює важливість культурологічного контексту в розвитку музично-виконавського мистецтва, оскільки виконавство є не лише технічною діяльністю, а й мистецьким вираженням. Зрештою, дослідження цього феномена потребує комплексного

підходу, що охоплює як теоретичні, так і практичні аспекти, щоб досягти більш глибокого розуміння виконавської культури загалом. Формування виконавської культури ґрунтується на ціннісних якостях особистості вокаліста, що веде до вершинно-творчого розвитку його професіоналізму. Цей підхід вимагає впровадження нових креативних культурно-психологічних методів у систему освіти, що дає змогу формувати поглиблено творчу особистість вокаліста [1–3].

Виконавська культура вокаліста є складним комплексом різних індивідуально-особистісних якостей, музичного та творчого мислення, а також спеціальних здібностей і навичок, що виявляються в процесі інтерпретації творів вокального мистецтва. Формування виконавської культури є цілеспрямованим і поступовим процесом, у якому вокаліст не лише оволодіває технікою, а й глибше усвідомлює культурний контекст своєї діяльності. Ширше розуміння індивідуальної виконавської культури й майстерності спонукає до ототожнення її з культурою, яка є динамічною і інтегративною. Ця культура охоплює ціннісні, художні та естетичні атрибути, які формують унікальний стиль виконавця. Формування виконавської культури студента-вокаліста потребує створення специфічних педагогічних умов, що спрямовані на забезпечення ефективності, організованості та педагогічної керованості цього процесу. Визначення та наукове обґрунтування таких умов виступає важливим чинником підвищення рівня професійної підготовки студента-вокаліста і розкриття його творчого потенціалу.

Категорію «педагогічні умови» у вітчизняній педагогіці досліджує чимало науковців. У межах цієї статті принципово важливим є визначення сутності поняття «педагогічні умови», яку подає Г. Падалка. Дослідниця розглядає педагогічні умови безпосередньо в контексті мистецького навчання як цілеспрямовано створені чи використовувані обставини, що забезпечують можливість досягнення його результативності [2, с. 160]. Аналіз зазначеної наукової категорії, а також врахування специфіки й особливостей об'єкта нашого дослідження дають змогу визначити педагогічні умови формування виконавської культури вокаліста як об'єктивно складені або свідомо створені й спеціально організовані в освітньому процесі обставини та умови, спрямовані на ефективний розвиток вокального виконавства студентів у процесі фахової підготовки.

Науково-теоретичний аналіз дослідницьких джерел, дотичних до нашої проблематики щодо педагогічних умов підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва загалом і вокалістів зокрема, уможливив визначення та обґрунтування цілісного взаємопов'язаного комплексу педагогічних умов, необхідних для ефективного розвитку виконавської культури студентів-вокалістів під час фахової

підготовки. Вищезазначене, уможливило виокремити комплекс педагогічних умов, реалізація яких сприятиме успішному формуванню виконавської культури студентів-вокалістів: активне залучення студентів-вокалістів до процесу самостійного осягнення основ виконавського мистецтва та формування навичок художнього самопізнання; забезпечення творчої атмосфери в процесі взаємодії викладача та студента, що ґрунтується на принципах відкритості, довіри та взаємоповаги, а також сприяє рівноправному педагогічному партнерству; створення умов для стимулювання публічної виконавської діяльності студентів із метою розширення їхнього концертного, комунікативного та артистичного досвіду; орієнтація рефлексивної діяльності студентів на саморозвиток виконавської культури як складової професійної майстерності.

Проаналізуємо зміст кожної умови більш детально.

*Перша педагогічна умова* – активне залучення студентів-вокалістів до процесу самостійного осягнення основ виконавського мистецтва та формування навичок художнього самопізнання є важливими для формування їхньої професійної ідентичності. Це сприяє розвитку таких механізмів, які допомагають вокалістам усвідомити свій виконавський досвід у контексті ціннісно-пріоритетного середовища мистецтва. Реалізація цієї педагогічної умови передбачає активізацію самостійної творчої роботи. З цієї метою необхідно залучати студентів до пошуку власного стилю і художніх рішень, що допоможе їм досягти вищих рівнів виконавської майстерності.

Не менш важливим є розвиток потреби в рефлексивному самопізнанні. Важливо, щоб студенти вчилися оцінювати власний рівень професіоналізму та визначати траєкторії подальшого розвитку. Це передбачає самоаналіз, самооцінку та оцінку власних здобутків. Визначення індивідуально-особистісних характеристик також необхідно для успішної реалізації цієї педагогічної умови. Викладачам необхідно спонукати студентів до аналізу своїх особистісних характеристик, які впливають на інтерпретацію музичних творів. Це допоможе краще усвідомити те, як особистісні якості впливають на виконання конкретного музичного твору. Вибір інноваційно-творчих методик передбачає самостійність студентів у виборі методик навчання, які є найбільш актуальними для їхнього рівня розвитку, а також сприятиме творчій самореалізації. Завдання викладача полягає в тому, щоб створити середовище, яке спонукає до самопізнання, самооцінки та активної участі в навчальному процесі. Це передбачає проведення індивідуальних консультацій, групових дискусій, виконання різноманітних творчих завдань тощо.

Таким чином, стимулювання до самостійного осягнення вокального мистецтва в контексті

фахової підготовки допомагає студентам не лише розвивати технічні навички, а й формувати поглиблене розуміння себе як виконавця, що сприяє їхньому професійному зростанню. Вокалісти мають відчувати потребу в постійному саморозвитку, що може бути досягнуто через встановлення цілей і особистих прагнень у процесі виконання вокального твору, вмінні здійснювати зовнішнє та внутрішнє самоспостереження. Зовнішнє самоспостереження передбачає спостереження за виконанням інших музикантів, участь у майстер-класах, концертах, що допомагає студентам генерувати нові ідеї, збагачує їхній слухацький і виконавський досвід. Внутрішнє самоспостереження передбачає розвиток умінь студентів аналізувати власне виконання, звертаючи увагу на емоційний відгук, технічні аспекти та художнє втілення. Для формування самостійного осягнення вокального мистецтва необхідно, щоб студенти залучалися до аналізу власного виконавського стилю, вмінні експериментувати з різними жанрами, техніками та інтерпретаціями. У цьому контексті зростає роль викладача, який має створити середовище, що сприяє самоаналізу та самопізнанню, надаючи конструктивний зворотний зв'язок і підтримку у творчих пошуках. Отже, інтенсифікація процесів самоіндивідуалізації навчання допомагає студентам розвивати власне розуміння своєї музичної ідентичності, що сприяє їхньому професійному та особистісному зростанню. Впровадження першої педагогічної умови в навчальний процес сприяє поетапному і цілеспрямованому самопізнанню виконавської особистості вокаліста. Це дає змогу гармонізувати його розвиток відповідно до вимог і потреб навчального середовища. Головні аспекти цього процесу – залучення студентів до рефлексії допомагає їм усвідомлювати цінності та пріоритети в навчанні, що позитивно впливає на їхню виконавську культуру. Адекватна самооцінка є ключовою для аналізу власних можливостей і здібностей. Це надає студентам можливість коректно оцінювати свої досягнення та встановлювати реалістичні цілі. Виконавці мають вмінні порівнювати свою суб'єктивну самооцінку з об'єктивними вимогами до професії, що забезпечує більш точну самоідентифікацію і дає змогу коригувати власний розвиток. Дотримання цієї умови сприяє інтенсифікації самоіндивідуалізації навчання, що безсумнівно, підвищує його якість та сприяє досягненню певних вершин у виконавському мистецтві.

*Друга педагогічна умова* – забезпечення творчої атмосфери в процесі взаємодії викладача та студента, яка ґрунтується на принципах відкритості, довіри та взаємоповаги, що сприяє рівноправному педагогічному партнерству, пов'язана з необхідністю виявлення у студентів-вокалістів творчої активності, творчого потенціалу та креативності. Забезпечення творчо-діалогової взаємодії між

викладачем і студентом є надзвичайно важливим аспектом формування виконавської культури вокаліста. Зазначена умова базується насамперед на рівноправності суб'єктів навчально-виховного процесу (викладач-студент). Така взаємодія ґрунтується на принципах рівноправності, створює атмосферу довіри та відкритості, що заохочує студентів до незалежного вираження своїх думок і почуттів. Окрім того, діалог між викладачем і студентом сприяє розвитку творчих навичок і спрямовує процес навчання на спільне відкриття нових шляхів і можливостей у виконавському мистецтві. Відбувається також взаємообмін досвідом. Спільне обговорення спостережень і оцінок допомагає формувати стратегії розвитку, що базуються на індивідуальних потребах і цілях кожного студента. Причому, викладач, виконуючи роль наставника, не лише організовує навчальний процес, а й активізує самоосвіту та саморозвиток студента, допомагаючи йому усвідомити свої сильні та слабкі сторони. Педагогічний підхід, що зосереджується на орієнтації студента на виправлення недоліків, дає змогу створити конструктивний діалог, у якому студент відчуває підтримку під час свого розвитку. Така творча взаємодія між викладачем і студентом є базисом для глибокого розкриття індивідуальних виконавських рис та формування високої виконавської культури. Реалізація цієї педагогічної умови передбачає наявність творчої діалогічності в процесі педагогічного спілкування. Прийняття рівності позицій між викладачем і студентом створює основу для відкритого обговорення і спільного діалогу, що підвищує мотивацію та активність студентів. Індивідуальний підхід до кожного студента робить навчання більш релевантним і цікавим, адже студенти можуть відчувати, що їхні потреби та інтереси враховуються. Отже, для успішної педагогічної взаємодії важливо розвивати творчість і відкритість у спілкуванні, що сприятиме формуванню активних, самостійних і впевнених у собі музикантів. Це не лише збагачує навчальний процес, а й підтримує розвиток виконавської культури у студентів.

*Третя педагогічна умова* спрямована на активне залучення студентів до публічної виконавської діяльності та збагачення їхнього досвіду спілкування з аудиторією, що є актом особистісного самовираження. Це передбачає багаторазове виконання музичних творів перед різною аудиторією та дає студентам змогу вдосконалювати виконавські навички. Виступ важливо розглядати не як остаточний варіант виконання, а як один із варіантів, що потребує вдосконалення. Концертна діяльність студентів-вокалістів розглядається як одна із форм навчального процесу, що формує здатність до швидкої емоційної та сенсорно-моторної адаптації на сцені. Це сприяє розвитку артистичної саморегуляції, забезпечує виконавську стабільність і творче самовираження студентів-вокалістів.

Окрім вищезазначених аспектів, є декілька інших важливих факторів, які впливають на успішність публічної виконавської діяльності вокаліста. Так, вкрай важливою є психологічна підготовка студентів до концертної діяльності. Виконавці мають вміти справлятися з хвилюванням і стресом, що виникають до і в процесі виступів. Це передбачає розвиток впевненості в собі та навичок саморегуляції. Важливо також вміти встановлювати контакт з аудиторією, передавати їм власні емоції та сенс музичного твору, що передбачає наявність більш глибокого зв'язку між виконавцем і слухачами. Вибір репертуару також має відповідати рівню підготовки виконавця та враховувати інтереси аудиторії. Це допомагає утримувати увагу слухачів і забезпечує різноманітність виступів. Зазначимо, що після кожного публічного виступу надзвичайно важливо проводити аналіз для визначення сильних і слабких моментів виступу, а також шляхів його подальшого вдосконалення. Ці аспекти допомагають виконавцям не лише технічно підготуватися до виступів, а й розвивати свої творчі та комунікативні навички, що є важливим для успішної публічної діяльності.

Комунікація з аудиторією є ключовим аспектом успішного виступу з декількох причин. Встановлення емоційного зв'язку з аудиторією допомагає вокалісту передати почуття та настрої музичного твору, що робить виступ більш зворушливим і запам'ятовуваним. Натомість реакція аудиторії може надати виконавцю важливу інформацію про те, як сприймається його виконання. Це дає змогу коригувати виступ у реальному часі, щоб краще відповідати очікуванням слухачів. Позитивна реакція аудиторії може підвищити впевненість виконавця, що сприяє кращому виконанню та зменшенню стресу. Взаємодія з аудиторією може зробити виступ більш інтерактивним і динамічним, що підвищує його загальну якість і привабливість. Ця педагогічна умова спрямована на розвиток комунікативного артистизму як складової виконавської культури вокаліста.

Музично-виконавський артистизм у науковій літературі визначається як спосіб сценічного втілення музичного твору, що формується на основі художньо-інтерпретаторської виконавської майстерності, а також досягнення комунікативної змістовності під час публічного виступу. Розвиток комунікативної змістовності артистизму базується на визначенні його характеру, який поділяється на емоційно-образну та конструктивно-логічну комунікативну змістовність, що відображає персоналізований стиль виконавця і визначає значущість впливу виконання на слухача.

Емоційно-образна комунікативність охоплює катарсичний (динамічно-емоційний) та гедоністичний (чуттєво-споглядальний) види артистизму. Конструктивно-логічна комунікативність виявляється як медитативний (логічно-спогля-

дальний) та віртуозний (динамічно-технічний) артистизм. Таким чином, диференціація чинників виконавського артистизму забезпечує регуляцію виконавської комунікативної змістовності в навчальному процесі, що дає студенту змогу досягти емоційно-технічної стабільності на сцені та впливати на слухача через збереження уявлення виконавського діалогу з аудиторією. Головними у процесі диференціації артистизму вокаліста є ступені та типи персоналізації виконавського процесу, на основі яких обираються методи регулятивної, сугестивно-медитативної та релаксаційної методик залежно від періоду відпрацювання виконавської програми (поточний, репетиційний, концертний, післяконцертний). Отже, активне залучення студентів до публічної виконавської діяльності сприяє формуванню виконавського артистизму як діалогу між твором, виконавцем і слухачем, під час якого розкриваються та взаємодіють духовно-ментальні потенціали кожного з учасників мистецького дійства. Процес формування артистизму базується не лише на здатності емоційного впливу на аудиторію, а й на глибокому виявленні багатства та краси внутрішнього світу митця, його здатності до яскравого емоційно-образного декодування інформації. Це стиль виконавської співтворчості з композитором через твір, орієнтований на діалог з естетико-ментальною сферою слухача, що має потенціал до духовної видозміни як артиста, так і слухача.

Наступна педагогічна умова – *спрямування рефлексії студентів на саморозвиток виконавської культури* – пов'язана з важливою особистісною характеристикою: здатністю аналізувати, вносити корективи, розвивати та вдосконалювати всі аспекти професійної діяльності, що є підґрунтям для подальшого саморозвитку студента-вокаліста. Педагоги-практики зазначають, що рефлексія допомагає оцінювати власну діяльність студента-вокаліста з погляду перспектив свого успіху, корегувати її з урахуванням різних норм, відчувати себе відповідальним за можливі результати, передбачати її наслідки для себе та оточуючих [4, с. 137–138]. У процесі реалізації зазначеної педагогічної умови необхідно враховувати особливості майбутньої професійної діяльності студентів педагогічних спеціальностей. З огляду на це, доцільно зосереджувати увагу на мистецькій рефлексії. Рефлексія власної виконавської майстерності постає важливим складником процесу самовдосконалення та професійного становлення студента-вокаліста.

Мистецька рефлексія передбачає аналіз власного виконавського досвіду з метою ідентифікації сильних і слабких сторін, а також визначення векторів подальшого професійного розвитку. У процесі рефлексії студент-вокаліст має формулювати для себе запитання щодо особливостей власної виконавської діяльності: які досягнення були

найбільш значущими за останній період; з якими технічними труднощами він стикається; наскільки ефективно використовує свій голосовий потенціал; які емоційні стани прагне передати під час виконання вокальних творів; яким чином удосконалити свою сценічну майстерність. Ефективність мистецької рефлексії зумовлюється наявністю самокритичності та відкритості до конструктивних зауважень і порад з боку фахівців. Застосування мистецької рефлексії в процесі вокальної діяльності сприяє вдосконаленню виконавських навичок і забезпечує поступове досягнення вищого рівня професійної майстерності у сфері музичного мистецтва. На значущість мистецької рефлексії в процесі професійного становлення музиканта звертали увагу провідні українські науковці, серед яких А. Козир, В. Орлов, О. Рудницька, Г. Падалка та ін. Зокрема, Г. Падалка інтерпретує мистецьку рефлексію як «усвідомлення власних психічних станів і процесів у зіставленні з переживаннями втіленими в художньому образі, роздуми людини над власним життям, заглиблення у власні почуття у зв'язку зі змістом мистецького твору, а також співставлення об'єктивного змісту художніх образів із результатами самоаналізу власного внутрішнього світу» [2, с. 159]. Зокрема О. Рудницька підкреслює, що мистецька рефлексія сприяє усвідомленню майбутнім учителем музики власного ставлення до мистецтва, розкриттю його емоційних реакцій, осмисленню естетичних вражень, розумінню позицій інших людей, а також стимулює особистісний розвиток і вдосконалення [3].

Аналізуючи феномен мистецької рефлексії як складову професійної майстерності, А. Козир та Б. Брилин зазначають, що «здатність студентів до мистецької рефлексії дозволяє їм визначити ступінь педагогічного й музично-творчого осмислення феномена професійної майстерності з позицій рефлексивного аналізу, що виявляється у встановленні відповідності емоційного сприймання музично-педагогічних ситуацій рефлексивно-смысловим характеристикам; активізації процесів самоспостереження й аналізу чинників, які впливають на якість музично-хорової діяльності студентів; стимулюванні артистизму й рівня ідентифікації з мистецтвом; розвитку творчого самовираження в музично-виконавській діяльності; формуванні художньо-асоціативного фонду майбутніх учителів музики» [1, с. 17]. Отже, мистецька рефлексія є важливою складовою професійного становлення студентів-вокалістів незалежно від рівня їхньої підготовки – від початкового до професійного. Здійснення рефлексивного аналізу сприяє не лише збереженню та вдосконаленню вокальної техніки, а й розвитку творчого потенціалу, здатності до глибокого емоційного самовираження в процесі музичного виконання, що стимулює процес професійного саморозвитку.

Розглядаючи мистецьку рефлексію в контексті професійної діяльності педагога-вокаліста, варто наголосити на її винятковій важливості, особливо в умовах сучасного суспільства, де мистецтво та культура виступають невіддільними складовими професійної діяльності. Для майбутніх учителів вокалу важливим є володіння глибокими знаннями та розуміння багатогранних аспектів музичної культури. Здатність до мистецької рефлексії сприяє формуванню індивідуального музичного смаку, розширенню репертуару, удосконаленню виконавських умінь та навичок, а також підтриманню стану постійного професійного саморозвитку та прагнення до особистісного й творчого зростання як у вокальній, так і в педагогічній діяльності.

Отже, чітке визначення та наукове обґрунтування оптимального комплексу взаємопов'язаних педагогічних умов формування виконавської культури вокаліста сприятиме, на нашу думку, підвищенню рівня його професійної підготовки, а також розкриттю творчого потенціалу як виконавця та майбутнього педагога. Кожна з визначених педагогічних умов орієнтована на досягнення конкретної дослідницької мети, що в комплексі забезпечує реалізацію загальної мети дослідження.

### Використані літературні джерела

1. Брилин Б. А., Козир А. В. Здатність до мистецької рефлексії як ознака фахової майстерності майбутніх учителів музики. *Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського*. 2010. Вип. 1.31. С. 11–18.
2. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва: теорія і методика викладання мистецьких дисциплін. Київ: Освіта України, 2008. 274 с.
3. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька: навч. посіб. Київ: Інтерпроф, 2002. 270 с.
4. Савчин М., Студент М. Рефлексія як механізм вдосконалення професійної діяльності. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2002. № 2. С. 137–146.

### References

1. Brylyn, B. A., & Kozyr, A. V. (2010). Zdatnist do mystetskoï refleksii yak oznaka fakhovoi maisternosti maibutnikh uchyteliv muzyky [The ability for artistic reflection as a feature of professional mastery of future music teachers]. *Naukovyi visnyk Mykolaivskoho derzhavnoho universytetu imeni V. O. Sukhomlynskoho – Scientific Bulletin of Mykolaiv State University named after V. O. Sukhomlynskyi*, (1.31), 11-18. [in Ukrainian].
2. Padalka, H. M. (2008). Pedagogika mystetstva: teoriia i metodyka vykladannia mystetskykh dystsyplin [Pedagogy of art: Theory and methods of teaching art disciplines]. Kyiv: Osvita Ukrainy. [in Ukrainian].
3. Rudnytska, O. P. (2002). Pedagogika: zahalna ta mystetska: navchalnyi posibnyk [Pedagogy: General and artistic: Textbook]. Kyiv: Interprof. [in Ukrainian].
4. Savchyn, M., & Student, M. (2002). Refleksiiia yak mekhanizm vdoskonalennia profesiinoï diialnosti

[Reflection as a mechanism for improving professional activity]. *Pedahohika i psykholohiia profesiinoi osvity – Pedagogy and Psychology of Vocational Education*, (2), 137-146. [in Ukrainian].

**Yang Jun**, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor at the Department of Instrumental Performance and Orchestral Conducting, Anatolii Avdiievskyi Faculty of Arts, Mykhailo Drahomanov Ukrainian State University, Kyiv, Ukraine

### PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE DEVELOPMENT OF PERFORMING CULTURE IN VOCAL STUDENTS DURING THEIR PROFESSIONAL TRAINING

#### Summary.

*This article identifies and analyzes the pedagogical conditions necessary for the effective formation of a vocal student's performing culture during professional training. A vocalist's performing culture is understood to encompass the development of technical skills as well as cognitive, evaluative-interpretative, creative, and communicative-artistic activities. The importance of an innovative, artistic, and personalized approach based on the principles of acmeological art*

*pedagogy is emphasized. Such an approach fosters the development of the unique qualities of each musician-vocalist and contributes to their professional growth.*

*The following pedagogical conditions have been identified for the formation of a vocal student's performing culture during professional training: active involvement of vocal students in the process of independently mastering the fundamentals of the performing arts and developing artistic self-awareness; ensuring a creative atmosphere in teacher-student interactions based on openness, trust, and mutual respect to facilitate an equal pedagogical partnership; creating conditions to stimulate students' public performance activities in order to expand their concert, communication, and artistic experience; orienting students' reflective activities toward developing performance culture as a component of professional mastery.*

*Artistic reflection is emphasized as it contributes to the formation of individual musical taste, expands repertoire, and improves students' performance skills and abilities. It also fosters constant professional self-development and encourages personal and creative growth in vocal and pedagogical activities.*

**Keywords:** music pedagogy; performance culture; professional training; vocal art; artistry; pedagogical conditions; artistic reflection.

Прийнято 22 серпня 2025 року. Затверджено 10 вересня 2025 року